

Müstəqilliyimizə əbədi təminat yaranan siyaset

Böyük dövlət adamlarının hər biri özünəməxsus cəhətlərə malikdir. Yaşadıqları dövrün ruhu, misilsiz xidmətləri ilə yaratıqları tarix, yeriñə yetirdikləri missiyanın məzmunu və digər bu kimi amillər də onları bir-birindən fərqləndirir. Bununla belə ümumi bənzərlilikləri də kifayət qədərdir və onlardan ən mühümü həmin adamların öz dövlətçilik idəyaları ilə zamanı qabaqlamağı bacarmalarıdır. Müdriklikləri, fəhləri, yaşadıqları dövrən də bir neçə onilliklər sonrakı görə bilmək qabiliyyətləri ilə vaxtdan ucada dayanmaları və tarixə bu ucalıqlardan baxmalarıdır. Əslində, onların böyüklüyüň şərtləndirirən ən mühüm xüsusiyyətlərdən biri də elə budur.

2023-cü ildə anadan olmasının 100-cü ildönümünü qeyd edəcəyimiz Ulu Öndər Heydər Əliyev də həyata keçirdiyi dövlət quruculuğu siyaseti, irəli sürdüyü idəyaları, qarşıya qoyduğu milli hədəflərlə daim zamanından ucada qərar tutan şəxsiyyətdir. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasetin uğurları sayəsində tarixinin ən qüdrətli mərhələsini yaşayan Azərbaycan dövlətində inkişafın, nailiyyətlərin ardıcılığına, davamlılığına, bir-birini nə qədər mükəmməl şəkildə təmamlamasına nəzər saldıqla, prosesləri dərindən təhlil etdikcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyüklüyüne heyrətlənməyə bilmirsən.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından başlanan proseslərin mənətiqi nəticəsi kimi Azərbaycanın 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyinə nail olması, əslində, Heydər Əliyevin əsəri idi. Ümummilli Liderin hələ sovet Azərbaycanına rəhbərliyi dövründə gücləndirdiyi milli şür, qısa müddətdə geridə qalmış aqrar ölkədən sənaye respublikasına çevirdiyi respublikamızda insanların getdikcə yüksələri fəhri, gənclərimizin təhsilinə xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində xalqın intellektual potensialının artması, bu böyük dövlət adamının elm, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə dəstəyi ilə ziyanlılarımızın cəmiyyətdəki mövqeyinin güclənməsi və s. bu kimi amillər istiqətlə ruhumuzu yüksəldərək Azərbaycanı müstəqilliyinə götürüb çıxardı. Təsadüfi deyil ki, respublikamız ətən əsrin 80-ci illərinin sonunda keçmiş ittifaq məkanında baş verən proseslərin əsas nüvəsi, başlıca təsir mərkəzi rolu oynayırı.

Bununla belə təkcə müstəqilliyin əldə olunması ilə iş bitmirdi. İstiqlallı-nə yenicə qovoşmuş dövlətin gələcəyə doğru kövərək addımları möhkəm ləndirməsi, azad bazar iqtisadiyyatı yoluñda, yeni ictimai-iqtisadi formasiyada, tamamilə fərqli çəgirişlər dövründə kiminsə asılılığına düşmədən özünün gerçək müstəqilliyinə nail olması, yerbəyerdən üzərimizə yönəlnə xarici və daxili təhdidləri dəf edərək məqsədlərinə doğru irəliləyə bilməsi,

demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu proseslərini, zoruri islahatları, qlobal məkana integrasiyanı ardicil şəkildə həyata keçirərək dönyanın siyasi xəritəsində özüne layiqli yer tutması dəha çətin vəzifə id. Bu, ciddi taleyiklə vəzifələri həmin illərdə yalnız Heydər Əliyev yerinə yetirə bilərdi və o, xalqın təkidli tələbi ilə siyasi hakimiyətə qayıdaraq öz missiyasını uğurla yərində yerdirdi.

Zamanın diktə etdiyi çəgirişlər

Ulu Öndər mükəmməl dövlətçilik təcrübəsi ilə gözəl bilirdi ki, istənilən problemlərin yoluna qoyulması, mütərəqqi idəyaların həyata keçirilməsi üçün ilk növbədə sabitlik lazımdır. İnsanların həyat və sağlamlığının qorunması, onlarda gələcək barədə əmənilərin yaradılması, cəmiyyəti təhdid edən təhlükələrin ortadan götürülməsi zəruridir. Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərliyinin ilk aylarından cəmiyyətdə ictimai-siyasi sabitliyi təmin etməyə başladı. Siyasi mübarizənin küçələrdə, meydanda, hərbələşdirilmiş qruplaşmalar arasında silah gücü ilə, insanların qanı, ailələrin faciəsi hesabına aparılması ənənəsinə son qoydu. Xalqın, dövlətin taleyi ilə bağlı qərarların meydanda deyil, cəmiyyətin ondə gedən insanlarının, seçilmiş nümayəndələrinin müzakirələrində, intellektin, biliyin, ağlin gücü ilə verilməsi ənənəsinə formalasdır. Heydər Əliyev Azərbaycana yəni bir siyasi mədəniyyət gotirdi.

Ulu Öndər insanlarımızda dövlətçilik şüuru, vətəndaşlıq məsuliyyəti formalasdırı, fərdlərin siyasi mövqeyi ilə dövlətçilik dəyərlərinə münasibəti arasındaki fərq barədə aydın təsəvvür yaratdı. Göstərdi ki, siyasi mövqeyindən, məsələlərə yanaşmalarından asılı olmayaraq dövlətçilik dəyərlərinə münasibətdə hər kəs bütün fikir ayrıqlarını kənaraya qoyub zərbəni bir yerə vurmağı bacarmalı, xalqın milli mənafələrinə xidmət etməlidir. Heydər Əliyev cəmiyyətimizdə milli vəhdət yaratdı. İrəli sürdüyü azərbay-

canlıq ideologiyası ilə milli mənsəbiyyətindən, dilindən, dinindən, elcədə hazırlı dönyanın hansı məkanında yaşamasından asılı olmayaraq, Azərbaycanı özüne vətən bilən, yurduna qəlbən bağlı sayan hər bir azərbaycanlı vəhdi hüquqi kimlik işığında birleşdi.

Heydər Əliyev Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyini təmin etdi. Çünkü iqtisadi müstəqil olmadan dövlətin siyasi müstəqilliyinə, öz taleyinə, öz sərvətlərinə, öz gələcəyinə sahib çıxmazı mümkün olmayıcaqdı. Həyata keçirilən demokratik islahatların, hüquqi dövlət, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesinin öz hədəflərinə çatması da ölkənin iqtisadi müstəqilliyindən asılı idi. Ulu Öndər üçün Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyi sadəcə bəyanat deyildi, bu proses ardicil strateji kimi addım-addım həyata keçirilir və coxşayı nailiyyətlər, vahid nəticə yaradırdı.

Ölkənin iqtisadi inkişafına doğru həllədici addımların atılması, ölkə iqtisadiyyatı üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən investisiyaların cəlb, qlobal iqtisadi layihələrin həyata vəsiqə qazanması üçün müharibə vəziyyətinin olmaması zəruri idi. Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, ölkəmizin hərbi münaqışəyə cəlb olunması buna manə yaradırdı. 1994-cü ildə cəbhə bölgəsində atəşkəsin əldə edilməsi Azərbaycanın böyük bir dövrəndə sülhə nail olmasına, bütün resursları ölkənin iqtisadi inkişafına, xərici tərəfdəşləq əlaqələrinin genişləndirilməsinə, beynəlxalq mövqelərinin gücləndirilməsinə, demokratik islahatlara, elcədə ordu quruculuğuna, insanların sosial müdafiəsinə yönəltməsinə imkan yaradı. Həm də müharibədə insan itkilərinin qarşısı alındı.

Güclü ordu quruculuğu Ulu Öndərin on ümudlu arzularından biri idi. Heydər Əliyev Azərbaycanın gələcəyini üçün müəyyən hərbi potensialı zəruri sayır, eyni zamanda azərbaycanlı gəncələrin hərbi bilikləri yiyələnərək bu elitədə özlərinə layiqli yer tutmalarına xüsusi əhəmiyyət verirdi. Ona görə də hələ sovetlər ittifaqı dövründə Moskvanın milli hərbi kadrlara inamsızlıq siyasetinə reğmən azərbaycanlıların hərbi sahəyə maraqlını təmin etməkdən ötrü əsaslı tədbirlər görürdü. Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi məktəbin yaradılması həmin addımlardan biri oldu. Bu məktəbdə onuncu sinfi bitirən gənclər keçmiş ittifaqın müxtəlif ali təhsil ocaqlarına qəbul olundur. Heydər Əliyev azərbaycanlı gənclər üçün hər il bu ali məktəblərdə müsabiqədən kənarın yerlər ala bilir, beləliklə,

onların gələcəyinə yaşıl işıq yandırır. Bu gün Azərbaycan Ordusu özünü təsdiqləyib. Cəmi 44 gün ərzində düşməni tarixi torpaqlarımızdan qovub, əhəmiyyətli, xalqımızın qürurunu bərpa edib. Azərbaycan Ordusu hazırda dövlətimizin təhlükəsizliyinin qarantidır.

Xalqın gələcəyi naminə

Ümummilli Liderin siyasi iradəsi sayəsində 1994-cü ilin 20 sentyabrında dönyanın transmilli korporasiyalara ilə "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Regionda əməkdaşlığın qurulmasında, dönyanın siyasi-iqtisadi mənzərəsinə əhəmiyyətli şəkildə təsir göstərən qlobal layihələrin xəyallardan reallığa çevriləsində, eyni zamanda Azərbaycanın müstəqilliyinin daimiliyinin, əbədiliyinin, dönməzliyinin təmin olunmasında bu müqavilə çox əhəmiyyətli rol oynadı. "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra Böyük İpək yolu, "Bakı-Tbilisi-Ceyhan", "Bakı-Tbilisi-Ərzurum" və s. bu kimi layihələr reallaşdırıldı.

Ulu Öndərin müəyyən etdiyi yeni neft strategiyası Azərbaycan iqtisadiyatının inkişafı üçün həyat qaynağı rolunu oynadı. Qısa müddət ərzində ölkəmizdə dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi həyata keçirildi, Azərbaycan elcədə postsovet məkanında torpaq islahatlarını uğurla aparan ilk respublika oldu. Ölkəmizdə özəl mülkiyyət münasibətləri formalasdı, sahibkarlar sinfi meydana gəldi, iqtisadi inkişafda, əhalinin məşğulluğu böyük rol oynayan iş adamları əhalinin diqqət və qayğısı ilə əhatələndi. Azərbaycanda işsizlik, yoxsullaq səviyyəsi tədricən azalmağa başladı, sosial problemlər addım-addım həllini tapdı, əhalinin maddi rifah halı yaxşılaşdı, insanların sabahda ümidi artırdı.

1995-ci ildə Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının qəbulundan sonra müxtəlif fəaliyyət sahələri üzrə qanunvericilik bazası formalasdırıldı, mövcud normalar dövrün tələblərinə, zamanın çağırışlarına uyğunlaşdırıldı.

Azərbaycan həmçinin diplomatik müstəvədə üstünlük qazanmağa başladı, Ermənistanın ölkəmizə qarşı işğalı ilə bağlı həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə çatdırıldı, erməni diasporunun uzun illər ərzində ətrafımızda qurduğu informasiya blokadası yarıldı. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar qarşısında demokratik islahatlarla bağlı üzərinə götürdüyü öhdəlikləri qısa müddədə və əzmlə yerinə yetirək beynəlxalq birliyin layiqli üzvü kimi mövqelərini möhkəmləndirdi.

Bütün varlığı ilə milli ruha bağlı olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev müstəqillik dövründə də xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə, ana dilimizə, mədəniyyətimizə, ədəbiyyatımıza, elmimizə sahib çıxdı, ziyanlılarımıza dəstəyi, diqqət və qayğısı ilə onların nüfuzunu daha da gücləndirdi. Təhsili xalqımız üçün böyük bir dəyərə çevirdi, belə bir həqiqəti hər kəsə anlatdı ki, gələcək inkişafın yegane açarı təhsildə, müasir dünyamızın elm və biliklərinə yiyələnərək onları həyatda tövbətib.

Ulu Öndər Azərbaycan gəncliyi üçün inkişaf mühiti yaratdı, onları ziyanlı təsirlərdən qorudu, gənclərimizin öz potensiallarını reallaşdırıda bilmələri üçün münbit şərait formalasdırıldı. Müstəqil dövlətimiz qarşısında strateji hədəfləri müəyyənləşdirildi, bu hədəflərə doğru aydın yolu göstərdi və Ulu Öndərin milli idəyalarını, bütün arzularını həyata keçirməyə qadir qüdrətli Lideri - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi cəmiyyətə təqdim edərək müstəqil dövlətimizin inkişaf yolunun əbədiliyini təmin etmiş oldu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti bu yola, bu ideyaya, bu prinsiplərə sadıqlıqlı müstəqil dövlətimizi tarixinin ən qüdrətli dövrünə, xalqımızın ən böyük qələbəyə - Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun azadlığına yetirdi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hələ sovet Azərbaycanına rəhbərliyi dövründən həyata keçirdiyi siyaset müstəqilliyimizə əbədi təminat yaratdır və dövlətimizin bütün nailiyyətlərinin görə bu siyasetə borcluyuq.

**İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"**